

Sygn. akt VI P 10/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 05 kwietnia 2018 r.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi - Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSR Joanna Napiórkowska – Kasa

Ławnicy: Joanna Dorota Korasiak, Agnieszka Olga Mika

Protokolant: protokolant sądowy Lena Fremmel

po rozpoznaniu w dniu 22 marca 2018 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa A. B., D. M.

przeciwko W. (...)

o przywrócenie do pracy i wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy, dodatkowe wynagrodzenie, dodatkowe wynagrodzenie za zastępstwo procesowe

I. Oddała powództwo A. B. o przywrócenie do pracy i wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy.

II. Oddała powództwo D. M. o przywrócenie do pracy i wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy oraz o dodatkowe wynagrodzenie.

III. Umarza postępowanie w części dotyczącej roszczenia powódki D. M. o dodatkowe wynagrodzenie za zastępstwo procesowe.

IV. Zasądza od powódki A. B. na rzecz pozwanego W. (...) kwotę 60 zł. (sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

V. Zasądza od powódki D. M. na rzecz pozwanego W. (...) kwotę 510 zł. (pięćset dziesięć złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

VI. W pozostałym zakresie nie obciąża powódki D. M. kosztami procesu.

Joanna Dorota Korasiak SSR Joanna Napiórkowska – Kasa Agnieszka Olga Mika

Sygn. akt VI P 10/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 1 października 2013 roku (data prezentaty) powódka D. M. wniosła o uznanie za bezskuteczne wręzonego jej wypowiedzenia umowy o pracę, a w przypadku kiedy umowa ulegnie rozwiązaniu – o przywrócenie jej do pracy na poprzednich warunkach, a także o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego kwoty 9.266,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia odwołania do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za czas pozostawania bez pracy. Powódka wniosła również o orzeczenie w wyroku o obowiązku jej dalszego zatrudniania

na dotychczasowych warunkach pracy i płacy aż do prawomocnego zakończenia postępowania. Jako pozwanego powódka wskazała W. (...)

W uzasadnieniu pozwu powódka podała, że jest zatrudniona w pozwanym Instytucie na stanowisku radcy prawnego na podstawie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony. Wskazała, że dnia 24 września 2013 roku pracodawca wręczył jej wypowiedzenie umowy o pracę, w którym jako podstawę wskazał likwidację stanowiska pracy. Dobór pracowników do zwolnienia miał być przeprowadzony na podstawie kryterium stażu zatrudnienia w sekcji prawnej. W ocenie powódki przyczyny wskazane w wypowiedzeniu są fikcyjne. Powódka podała, że pozwany nie jest w złej sytuacji finansowej, bowiem w rzeczywistości posiada środki finansowe w wysokości około 7 milionów złotych, bez uwzględnienia autoinwestycji. Dalej wskazała, że pozwany miał zakończyć we wrześniu 2013 roku z sukcesem, rozmowy ze swym głównym wierzycielem w sprawie zapłaty za tzw. „nadwykonania” zakontraktowanych w 2012 roku świadczeń zdrowotnych, a ugoda zawarta między stronami ma opiewać na kilka milionów złotych. Powódka podniosła również, że przyjęte przez pracodawcę kryterium najkrótszego stażu pracy nie jest sprawiedliwe i obiektywne. Ponadto powódka dodała, że jedna z pracownic sekcji prawnej – pani K. R. – ma krótszy od niej staż pracy, a nie zostało jej wręzione wypowiedzenie.

(pozew – k. 2 – 9)

Pozwem z dnia 1 października 2013 roku (data prezentaty) powódka A. B. wniosła o uznanie za bezskuteczne wręzonego jej wypowiedzenia umowy o pracę, a w przypadku kiedy umowa ulegnie rozwiązaniu – o przywrócenie jej do pracy na poprzednich warunkach, a także o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego kwoty 6.720,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia odwołania do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za czas pozostawania bez pracy. Powódka wniosła również o orzeczenie w wyroku o obowiązku jej dalszego zatrudnienia na dotychczasowych warunkach pracy i płacy aż do prawomocnego zakończenia postępowania. Jako pozwanego powódka wskazała Wojskowy Instytut Medyczny w W..

W uzasadnieniu pozwu powódka A. B. podała, że jest zatrudniona w pozwanym Instytucie na stanowisku radcy prawnego na podstawie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony. Wskazała, że dnia 24 września 2013 roku pracodawca wręczył jej wypowiedzenie umowy o pracę, w którym jako podstawę wskazał likwidację stanowiska pracy. Dobór pracowników do zwolnienia miał być przeprowadzony na podstawie kryterium stażu zatrudnienia w sekcji prawnej. W ocenie powódki przyczyny wskazane w wypowiedzeniu są fikcyjne. Powódka w szczególności wskazała na dobrą, jej zdaniem, sytuację majątkową pozwanego oraz na fakt, że przyjęte kryterium doboru pracownika do zwolnienia nie jest jej zdaniem obiektywne i sprawiedliwe.

(pozew – k. 2 – 8 akt sprawy VI P 11/14)

Zarządzeniem z dnia 20 stycznia 2014 roku sprawa VI P 11/14 została połączona do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą VI P 10/14.

(zarządzenie z dnia 20.10.2014r. – k. 89 akt sprawy VI P 11/14)

W odpowiedzi na pozew pozwany wniosł o oddalenie obu powództw w całości. W uzasadnieniu swego stanowiska pozwany wskazał, że przyczyny wskazane we wręczonych powódzkom wypowiedzeniach są konkretne i prawdziwe, w szczególności pozwany podniósł, że jego sytuacja finansowa w ostatnich latach była bardzo trudna i taką jest nadal, co skutkuje koniecznością ograniczania zatrudnienia. Pozwany podał, że systematycznie ogranicza zatrudnienie, zaś trudna sytuacja finansowa wynika ze zmniejszania się wartości kontraktu zawieranego z NFZ, który to kontrakt jest główną pozycją przychodów pozwanego.

(odpowieź na pozew – k. 87 - 98)

Pismem procesowym z dnia 19 lutego 2015 roku powódka D. M. zmodyfikowała powództwo, rozszerzając je i wnosząc dodatkowo o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego kwoty 2.700,00 zł tytułem zapłaty dodatkowego wynagrodzenia

za zastępstwo procesowe w sprawie(...)z ustawowymi odsetkami od dnia 1 września 2013 roku do dnia zapłaty oraz kwoty 3.600,00 zł tytułem zapłaty wynagrodzenia za III i IV kwartał 2013 roku na podstawie umowy o dodatkowe zadanie premiowe nr (...) z ustawowymi odsetkami od dnia 1 stycznia 2014 roku do dnia zapłaty.

(pismo procesowe z dnia 19.02.2015r. – k. 254 – 256)

Pismem procesowym z dnia 7 września 2015 roku powódka D. M. cofnęła pozew wraz ze zrzeczeniem się roszczenia w zakresie roszczenia o zasądzenie na jej rzecz kwoty 2.700,00 zł tytułem zapłaty dodatkowego wynagrodzenia za zastępstwo procesowe.

(pismo procesowe z dnia 07.09.2015r. – k. 333)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka D. M. była zatrudniona w pozwanym Instytucie początkowo na podstawie umowy o pracę na okres próbny od dnia 9 sierpnia 2007 roku do dnia 8 października 2007 roku, a następnie na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony na stanowisku radcy prawnego. Średnie miesięczne wynagrodzenie powódki D. M. liczone jak ekwiwalent za urlop wypoczynkowy wynosiło 9.266,00 zł brutto.

(dowód: umowa o pracę na okres próbny – k. 1 cz. B a/o powódki D. M., umowa o pracę z dnia 09.10.2007r. – k. 7 cz. B a/o powódki D. M., zaświadczenie o wynagrodzeniu – k. 112)

Dnia 24 września 2013 roku powódce D. M. zostało wręczone oświadczenie pracodawcy o rozwiązaniu z nią umowy o pracę za wypowiedzeniem. W uzasadnieniu wypowiedzenia pracodawca jako jego przyczynę wskazał na likwidację stanowiska pracy powódki ze względów ekonomicznych (trudna sytuacja finansowa (...)) oraz organizacyjnych (restrukturyzacja zatrudnienia w Sekcji Prawnej do potrzeb (...)). W treści uzasadnienia pracodawca wskazał również, że zastosowanym kryterium doboru pracownika do wręczenia wypowiedzenia jest zakładowy staż pracy, tj. jeden z dwóch najkrótszych w sekcji Prawnej (...)

Przed wręczeniem powódce D. M. wypowiedzenia pracodawca zwrócił się do Zarządu Zakładowej Organizacji Związkowej Związku Zawodowego (...), Z. (...) Związku Zawodowego (...), Zarządu Zakładowej Organizacji Związkowej (...) Związku Zawodowego (...), a także do (...) (...) z prośbą o udzielenie informacji, czy powódka należy do organizacji związkowej, bądź też korzysta z jej ochrony. Pozwany uzyskał informacje, z których wynikało, że powódka nie korzysta z ochrony żadnej organizacji związkowej działającej na terenie pozwanego.

(dowód: wypowiedzenie umowy o pracę – k. 1 cz. C a/o powódki D. M., korespondencja z organizacjami związkowymi – k. 3 – 8 cz. C a/o powódki D. M.)

Powódka A. B. była zatrudniona w pozwanym Instytucie początkowo na podstawie umowy o pracę na okres próbny od dnia 1 lipca 2008 roku do dnia 30 września 2008 roku, a następnie na podstawie umowy o pracę na czas określony od dnia 1 października 2008 roku do dnia 30 września 2009 roku, zaś od dnia 1 października 2009 roku na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony. Od dnia 1 czerwca 2012 roku powódka A. B., w związku ze zdaniem przez nią egzaminu radcowskiego, została przeniesiona w ramach sekcji prawnej na stanowisko radcy prawnego. Średnie miesięczne wynagrodzenie powódki A. B. liczone jak ekwiwalent za urlop wypoczynkowy wynosiło 6.720,00 zł brutto.

(dowód: umowa o pracę na okres próbny – k. 1 cz. B a/o powódki A. B., umowa o pracę z dnia 01.10.2008r. – k. 10 cz. B a/o powódki A. B., umowa o pracę z dnia (...) – k. 14 cz. B a/o powódki A. B., przeniesienie powódki – k. 27 - 28 cz. B a/o powódki A. B., zaświadczenie o wynagrodzeniu – k. 111)

Dnia 24 września 2013 roku powódce A. B. zostało wręczone oświadczenie pracodawcy o rozwiązaniu z nią umowy o pracę za wypowiedzeniem. W uzasadnieniu wypowiedzenia pracodawca jako jego przyczynę wskazał na likwidację stanowiska pracy powódki ze względów ekonomicznych (trudna sytuacja finansowa (...)) oraz organizacyjnych (restrukturyzacja zatrudnienia w Sekcji Prawnej do potrzeb (...)). W treści uzasadnienia pracodawca wskazał również,

że zastosowanym kryterium doboru pracownika do wręczenia wypowiedzenia jest najkrótszy staż pracy w Sekcji Prawnej(...)

Przed wręceniem powódce A. B. wypowiedzenia pracodawca zwrócił się do Zarządu Zakładowej Organizacji Związkowej Związku Zawodowego (...), (...) (...) Związku Zawodowego (...), (...) (...) Związku Zawodowego (...), a także do Zarządu Zakładowej Organizacji Związkowej (...)” z prośbą o udzielenie informacji, czy powódka należy do organizacji związkowej, bądź też korzysta z jej ochrony. Pozwany uzyskał informacje, z których wynikało, że powódka nie korzysta z ochrony żadnej organizacji związkowej działającej na terenie pozwanego.

(dowód: wypowiedzenie umowy o pracę – k. 1 cz. C a/o powódki A. B., korespondencja z organizacjami związkowymi – k. 3 – 8a cz. C a/o powódki A. B.)

W pozwanym podjęto działania zmierzające do zmniejszenia stanu zatrudnienia pracowników personelu niemedycznego, niebędących wojskowymi. W 2012 roku faktyczna ilość etatów tego personelu niemedycznego wynosiła 376,50 (wg stanu na dzień 31.12.2012r.), zaś według stanu na dzień 31.12.2013r. faktyczna ilość etatów personelu niemedycznego wynosiła już 356,75. Jednocześnie plany zatrudnienia na 2014 roku przewidywały 4 etaty w Sekcji Prawnej wobec 6 etatów planowanych na początku roku 2013.

(dowód: wykaz stanu zatrudnienia – k. 121, plany zatrudnienia – k. 118 – 119, informacja dot. faktycznego stanu etatowego personelu niemedycznego – k. 324)

Głównym przychodem pozwanego (...) są pieniądze pochodzące z kontraktu zawieranego z NFZ. W 2011 roku wartość tego kontraktu wyniosła 325.119.602,00 zł (274.938.262,00 zł bez substancji czynnych), w 2012 roku – 312.917.663,00 zł (260.021.795,00 zł bez substancji czynnych), w 2013 roku – 315.671.103,00 zł, zaś kontrakt zawarty na rok 2014 opiewał na kwotę 302.265.896,00 zł (248.009.702,00 zł bez substancji czynnych). Jednocześnie z rachunków zysków i strat pozwanego (...) wynika, że przychody z NFZ osiągnęły w roku 2012 311.576.477,02 zł, zaś w roku 2013 – 320.418.730,62 zł, co wynikało stąd, iż po zawarciu kontraktu na dany rok z NFZ okazywało się w ciągu danego roku, że ilość świadczeń udzielonych przez Instytut przewyższa wartość kontraktu. W związku z tym Instytut w ciągu roku otrzymywał od NFZ dodatkowe pieniądze za świadczenia wykonane ponad pierwotny kontrakt. Ponadto co roku zwiększa się wiarygodność pozwanego wobec NFZ z tytułu nadwykonanych świadczeń zdrowotnych, które nie zostały w danym roku opłacone przez NFZ.

(dowód: tabela dot. wartości kontraktu zawartego z NFZ – k. 123, objaśnienia do rachunków zysków i strat za 2013 rok i za 2012 rok – k. 204 i k. 218)

W okresie od 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku pozwany Instytut osiągnął zysk netto w kwocie 11.492.232,28 zł. Za rok obrotowy 2011 (od 01.01.2011r. do 31.12.2011r.) zysk netto wyniósł już jedynie 7.217.646,89 zł, zaś za rok obrotowy 2012 (01.01.2012r. do 31.12.2012r.) Instytut zanotował stratę netto w wysokości 21.968.218,93 zł. Według rachunku zysków i strat sporządzonego na dzień 30 września 2013 roku Instytut na ten dzień miał zaś zanotowaną stratę netto w wysokości 5.798.745,33 zł. Ostatecznie za rok obrotowy 2013 (01.01.2013r. do 31.12.2013r.) pozwany Instytut zanotował zysk netto w kwocie 208.716,36 zł.

Pozwany Instytut zdołał też w roku obrotowym 2013 zwiększyć ilość środków pieniężnych do kwoty 53.580.091,14 zł (w porównaniu z kwotą 32.989.228,76 zł na koniec roku 2012).

W sprawozdaniu finansowym (...) za rok obrotowy 2013 nie wskazano bezpośrednich przesłanek dla stwierdzenia, że kontynuacja działalności (...) w najbliższym roku obrotowym od dnia bilansowego jest zagrożona.

W roku obrotowym 2014 z kolei (01.01.2014r. do 31.12.2014r.) pozwany zanotował stratę netto w wysokości 4.926.777,02 zł.

(dowód: rachunki zysków i strat i bilanse pozwanego – k. 124 – 129 verte i k. 200 – 201 i k. 203 i k. 320, rachunek przepływów pieniężnych – k. 202, sprawozdanie finansowe dot. poważnych zagrożeń dla kontynuacji działalności – k. 210)

Pozwany(...)w 2013 roku był w trudnej sytuacji finansowej. Było to związane z bardzo dużą stratą za 2012 rok (21.968.218,93 zł). Strata ta wynikała w dużej części z konieczności poniesienia kosztów usług medycznych i zabiegów, które nie zostały opłacone przez NFZ, gdyż przekraczały kwotę kontraktu przyznawanego pozwanemu przez NFZ w latach 2011 – 2012. W celu osiągnięcia lepszych wyników finansowych za rok 2013 pozwany podjął szereg działań, w tym negocjowanie ze związkami zawodowymi nowych warunków wypłaty wynagrodzenia, co doprowadziło do wprowadzenia zmian, niekorzystnych dla pracowników, ale korzystnych dla pozwanego, w regulaminie wynagradzania. Zmiany te weszły w życie od dnia 1 stycznia 2014 roku, ale już od marca 2013 roku zaczęto powoli przesuwac termin wypłaty wynagrodzenia. Dzięki przesunięciu terminu wypłaty wynagrodzenia za pracę w 2013 roku pozwany wypłacił łącznie 11 miesięcznych wynagrodzeń, a nie 12, co pozwoliło w rachunku zysków i strat nie uwzględniać zobowiązań z tytułu jednomiesięcznego wynagrodzenia za pracę za grudzień 2013 roku dla pracowników (...). Porozumienie to nie dotyczyło pracowników naukowych oraz żołnierzy zatrudnionych w pozwanym Instytucie.

W 2013 roku i w latach kolejnych aktywa pozwanego były głównie finansowane z zobowiązań zaciąganych przez Instytut, a nie ze środków własnych, co powodowało, że w istocie zwiększało się zadłużenie (...), jego sytuacja finansowa więc cały czas była zła.

Ostatecznie na koniec roku 2013 udało się osiągnąć zysk w kwocie 208.716,36 zł. Zysk ten wynikał z dokonania korekty wyniku z lat ubiegłych, wynegocjowania zapłaty pewnych środków przez NFZ oraz z zawartego z pracownikami porozumienia, które przenosiło konieczność wypłaty wynagrodzenia za grudzień 2013 roku na rok kolejny. We wcześniejszych miesiącach w ciągu 2013 roku pozwany miał ujemny wynik finansowy, wykazując wielomilionową stratę. Za wrzesień 2013 roku pozwany wykazał stratę w wysokości około 6 mln złotych.

(dowód: zeznania świadka A. J. – protokół rozprawy z dnia 22.09.2015r. od 00:19:02 do 02:05:07, zarządzenie dyrektorka (...) nr 16/13 z dnia 18.03.2013r. – k. 462 – 464, zeznania świadka B. G. – protokół rozprawy z dnia 17.05.2016r. od 00:19:54 do 01:23:33)

W roku 2014 nastąpiło dalsze pogorszenie sytuacji finansowej pozwanego (...), który zanotował stratę netto w kwocie 4.926.777,02 zł, a jego zobowiązania wzrosły do kwoty 296 mln złotych.

(dowód: zeznania świadka A. J. – protokół rozprawy z dnia 22.09.2015r. od 00:19:02 do 02:05:07, bilans za 2014 rok – k. 322 - 323)

Pozwany instytut ma ponad 100 rachunków, ale 95% z tych rachunków to rachunki celowe, związane z różnego rodzaju dofinansowaniami, dotacjami. Pieniądze z tych rachunków celowych mogą być wydatkowane tylko na ściśle określone cele wyznaczone przez umowy dotyczące danej dotacji, nie mogą one być przeznaczone na nic innego.

(dowód: zeznania świadka A. J. – protokół rozprawy z dnia 22.09.2015r. od 00:19:02 do 02:05:07)

W Sekcji Prawnej pozwanego (...) oprócz powódek zatrudniona była jeszcze K. S. (radca prawny zatrudniony od dnia 1 sierpnia 1980 roku), J. S. (radca prawny zatrudniony od dnia 1 października 2000 roku), A. K. (specjalista w wymiarze czasu pracy, aplikant radcowski, zatrudniony od dnia 1 stycznia 2002 roku), K. R. (starszy referent i inspektor zatrudniony od dnia 1 października 1990 roku do 27 sierpnia 2007 roku, a od 1 września 2007 roku zatrudniona na stanowisku starszego inspektora).

Pozwany przy wyborze do zwolnienia radców prawnych kierował się kryterium stażu pracy, bowiem ważne było dla pozwanego doświadczenie danego pracownika w zabezpieczaniu działalności (...). Pozostałych dwóch radców prawnych, czyli K. S. oraz J. S., miało większe doświadczenie i dłuższy staż pracy w pozwanym niż powódki. K. S. pracowała na stanowisku radcy prawnego w pozwanym od dnia 1 sierpnia 1980 roku. Z kolei J. S. była zatrudniona

początkowo jako specjalista od dnia 2 października 2000 roku, a następnie już jako radca prawny od 1 stycznia 2006 roku. Jeśli zaś chodzi o pozostałych pracowników, to A. K. był zatrudniony w Sekcji Prawnej od dnia 1 stycznia 2002 roku, wcześniej pracował jako pielęgniarz i sanitariusz w innych jednostkach niż pozwany. Z kolei K. R. pracowała w Sekcji Prawnej od 8 maja 2007 roku, w pozwanym pracowała jednak już od 1 października 1990 roku. K. R. została zwolniona z pozwanego z dniem 27 sierpnia 2007 roku w związku z przejściem na emeryturę, jednak została następnie ponownie zatrudniona do Sekcji Prawnej z dniem 1 września 2007 roku.

Wytypowanie dwóch etatów do zlikwidowania spośród radców prawnych nastąpiło po dokonaniu oceny, z której wynikało, że przy zatrudnieniu dwóch radców prawnych w Sekcji Prawnej - Sekcja ta powinna sobie poradzić w dalszej działalności. Po zwolnieniu powódek w Sekcji Prawnej nie zostały zatrudnione żadne nowe osoby.

W Sekcji Prawnej po zwolnieniu powódek pozostało dwóch radców prawnych oraz A. K. jako aplikant radcowski. A. K. został awansowany na radcę prawnego po zdaniu egzaminu w roku 2015. Nie został jednak stworzony żaden nowy etat w Sekcji Prawnej – doszło do awansu jednego pracownika, ale nie zatrudniono nowej osoby na stanowisko aplikanta radcowskiego. Zadania zwolnionych powódek zostały rozdzielone na pozostałych radców prawnych pracujących w pozwanym.

Oprócz likwidacji dwóch etatów zajmowanych przez powódki były również pojedyncze likwidacje etatów w innych działach administracji pozwanego, np. w oddziale eksploatacyjno – technicznym. Pozwany nie przedłużał też umów terminowych, które się kończyły w ciągu roku 2013.

(dowód: zaświadczenia – k. 113 – 116, zeznania świadka A. J. – protokół rozprawy z dnia 22.09.2015r. od 00:19:02 do 02:05:07, zeznania świadka T. M. – protokół rozprawy z dnia 22.09.2015r. od 02:05:07 do 03:18:25, zeznania świadka Ł. J. – protokół rozprawy z dnia 17.05.2016r. od 01:23:39 do 01:41:11 i protokół rozprawy z dnia 19.01.2017r. od 00:28:07 do 01:09:21, rozkaz dzienny nr 2/02 – k. 698, rozkaz dzienny nr 62/02 – k. 699, świadectwa pracy A. K. – k. 702 - 706, porozumienie z dnia 16.06.2015r. – k. 705, uchwała nr 544/56/2015 – k. 706, rozkaz dzienny nr 191/90 – k. 697, rozkaz dzienny nr 89/07 – k. 694, rozkaz dzienny nr 155/07 – k. 695, rozkaz dzienny nr 171/07 – k. 696, umowa o pracę z dnia 27.03.2002r. – k. 648, umowa o pracę z dnia 08.05.2007r. – k. 651, umowa o pracę z dnia 06.09.2007r. – k. 653, umowa o pracę z dnia 01.10.1990r. – k. 659, umowa o pracę z dnia 01.01.1991r. – k. 660, umowa o pracę z dnia 0..07.1991r. – k. 661, świadectwo pracy z dnia 15.04.1996r. – k. 680, umowa o pracę z dnia 21.04.1998r. – k. 681, umowa o pracę z dnia 26.09.2000r. – k. 685, umowa o pracę z dnia 02.01.2001r. – k. 687, umowa o pracę z dnia 03.01.2006r. – k. 690, zeznania powódki D. M. – protokół rozprawy z dnia 22.03.2018r. od 00:02:32 do 00:19:54, zeznania świadka B. G. – protokół rozprawy z dnia 17.05.2016r. od 00:19:54 do 01:23:33)

Powódka D. M. zawarła z pozwanym umowę o wykonanie dodatkowego zadania premiowego, umowa ta została zawarta na okres od dnia 1 stycznia 2013 roku do dnia 31 grudnia 2013 roku. W ramach tej umowy powódka D. M., będąc członkiem zespołu powołanego do zarządzania projektem przy realizacji zadania „(...)” zobowiązała się do wykonania zadania dodatkowego w postaci czynności związanych z realizacją zadania pt. „(...)” w ramach programu zdrowotnego Ministerstwa Zdrowia. Za terminowe wykonanie owego dodatkowego zadania powódka miała otrzymać wynagrodzenie dodatkowe w wysokości 1.800,00 zł brutto za kwartał. Warunkiem uzyskania wynagrodzenia dodatkowego było stwierdzenie przez Przewodniczącego zespołu do zarządzania projektem przy realizacji zadania „(...)” oraz Kierownika K. Organizacyjnej terminowego wykonania tego zadania.

Dnia 19 lipca 2013 roku dyrektor pozwanego rozwiązał z powódką umowę o wykonanie dodatkowego zadania premiowego nr 111/13. W odpowiedzi powódka przesłała maila, w którym wskazała, że w jej ocenie rozwiązanie z nią tej umowy jest bezskuteczne, a ponadto opiniowała ona umowę na usługi hotelarskie zawieraną w ramach prowadzonego programu.

Zgodnie z §20 regulaminu wynagradzania funkcjonującego w pozwanej spółce umowa nr (...) zawarta z powódką jest stosowana w zakresie wynagrodzenia z niej wynikającego do premii wskazanych w §9 ust. 2 lit. b tego regulaminu, czyli do premii zadaniowej. Oznacza to, że wynagrodzenie z takiej umowy jest traktowane tak jak premia zadaniowa. Z kolei §9 ust. 2 regulaminu premiowania wskazuje, że premia zadaniowa ma charakter uznaniowy i jest przyznawana pracownikowi przez pracodawcę na wniosek kierownika komórki organizacyjnej określający jej wysokość. Prawo do premii uzależnia się od wykonania konkretnych i szczególnych zadań premiowych wyznaczonych przez pracodawcę.

(dowód: umowa o wykonanie dodatkowego zadania premiowego nr 111/13 – k. 262, rozwiązanie umowy z dnia 19.07.2013r. – k. 263, mail z dnia 04.09.2013r. – k. 343, regulamin wynagradzania – k. 294 – 298 verte, regulamin premiowania – k. 299 - 303)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wskazane wyżej dowody, których prawdziwość w ocenie Sądu nie została skutecznie zakwestionowana przez strony w toku postępowania.

Odnośnie kwestii sytuacji finansowej pozwanego w szczególności Sąd zauważył, że nie mogą w sposób przekonujący o dobrej kondycji finansowej pozwanego świadczyć dowody przedłożone przy pozwie w postaci wydruku stanu rachunku bieżącego z autoinwestycją oraz rachunku pomocniczego (k. 20 – 21 i 24 – 25 akt sprawy (...)) według ich stanu na dzień 16 września 2013 roku – Sąd miał bowiem na uwadze, że na tych rachunkach w tym dniu znajdowała się kwota około 7 mln złotych, zaś obroty pozwanego w skali roku przekraczają wielokrotnie tę kwotę. Niewątpliwie fakt, iż danego dnia na koncie pozwanego znajdowały się tak duże środki pieniężne w konfrontacji ze środkami jakimi pozwany obraca w ciągu roku, a także w konfrontacji z faktem, iż środki te są konieczne na bieżące funkcjonowanie szpitala nie może przemawiać za dobrą kondycją finansową pozwanego. Należy podkreślić, że środki zgromadzone dnia 16 września 2013 roku na rachunkach pozwanego już na następny dzień mogły być wydatkowane na bieżącą działalność pozwanego – jak widać z rachunku zysków i strat za 2013 rok pozwany w ciągu roku notował bowiem przychody i koszty rzędu kwot przekraczających 300 mln złotych. Jak wskazał w swych zeznaniach świadek A. J., 7 mln złotych starczyło pozwanemu na uregulowanie płatności przez 5 – 6 dni. Kwota 7 mln złotych na rachunku we wrześniu 2013 roku, kiedy wiadomo, że pozwany będzie jeszcze musiał w danym roku wypłacić pensje swym pracownikom, czy zadbać o bieżące opłaty w celu utrzymania funkcjonowania szpitala, nie może więc przemawiać za dobrą kondycją finansową pozwanego. Analogicznie należy odnieść się do kwestii dokonywania autoinwestycji przez pozwanego (k. 22 – 23 i 26 – 27 akt sprawy (...)). A. są krótkoterminowymi inwestycjami na rachunku (...), fakt ich przeprowadzania nie przemawia za tym, aby kondycja finansowa pozwanego była dobra, gdyby bowiem tak było to pozwany zamiast inwestycji krótkoterminowych, np. na tydzień, a nawet tylko na jedną dobę, czy na noc, lokowałby pieniądze na dłuższe lokaty przynoszące większe zyski. A. są natomiast instrumentem, który pomaga poprawić trudną sytuację takiego podmiotu publicznego jak (...), inwestowanie zaś kwoty rzędu kilku mln złotych na lokatę nocną nie może w żaden sposób przeczyć złemu wynikowi finansowemu, który został uwidoczniiony w rachunku zysków i strat pozwanego za 2013 rok.

Odnośnie z kolei kwestii uzyskania przez (...) we wrześniu 2013 roku finansowania nadwykonań od NFZ (ugody z k. 540 – 565 akt sprawy) to również należy zauważyć, że samo ich uzyskanie nie może automatycznie stanowić o dobrej kondycji finansowej (...). Dzięki uzyskaniu tej kwoty, która nie była przecież żadnym bonusem, ale zwrotem pieniędzy za udzielone w poprzednim roku świadczenia, pozwany zdołał zakończyć rok 2013 minimalnym, jak na skalę jego budżetu, zyskiem. Zysk ten jednak nie był w skali pozwanego takiej wysokości, aby móc na tej podstawie uznawać, że sytuacja finansowa pozwanego uległa znacznej poprawie i nie jest już zła. Jak wynika z zeznań świadka A. J. sytuacja pozwanego cały czas była zła, a uzyskanie minimalnego zysku za 2013 rok wcale nie przeczy temu faktowi. Ponadto Sąd miał na uwadze, że pozwana pomimo zawarcia ugód z NFZ-em nadal posiadała wobec NFZ wierzytelności o zapłatę za nadwykonania za 2012 i 2013 rok (wezwania do zapłaty z k. 584 – 590 akt sprawy). Sąd miał też na uwadze, że NFZ opłacał wykonanie usług medycznych przez pozwanego, które w pierwszej kolejności musiały być uregulowane przez pozwanego z własnych środków, stąd strata odnotowana w tak dużym rozmiarze w 2012 roku.

Ponadto dowody dotyczące finansowania inwestycji przez (...), w tym inwestycji unijnych (k. 213 – 217) nie mogą przemawiać za dobrą kondycją finansową pozwanego, Sąd miał bowiem na uwadze, że w toku postępowania nie

zostało ustalone, jakoby wielomilionowe inwestycje były w całości pokrywane z jakichkolwiek nadwyżek finansowych uzyskanych przez pozwanego. Finansowanie pochodziło raczej bądź, to z dotacji celowych, bądź też z dofinansowania unijnego. Jednocześnie nie można pominąć faktu, że pozwany prowadzi szpital, co wiąże się z koniecznymi inwestycjami w rozwój infrastruktury, których nie może on zaniedbać, które nierzadko mają absolutny priorytet w wydatkach pozwanego. Samo więc prowadzenie inwestycji przez pozwanego, tym bardziej inwestycji w takim kształcie, jak to wynika z akt sprawy, dofinansowywanych w dużej mierze ze środków nie pochodzących z zysku pozwanego, nie przekreśla tego, że ogólna sytuacja finansowa pozwanego jest zła.

Także sam fakt zatwierdzenia sprawozdania finansowego przez organ nadrzędny nie może przemawiać za tym, że sytuacja finansowa (...) była dobra. Sąd miał bowiem na uwadze, że akceptacja sprawozdania finansowego oznacza jedynie, że z punktu widzenia księgowego i rachunkowego sprawozdanie finansowe zostało sporządzone rzetelnie. Nie ma to żadnego znaczenia dla oceny, czy sytuacja finansowa (...) jest zła, czy dobra. Chodzi jedynie o akceptację zaproponowanego sposobu pokrycia straty, czy zagospodarowania zysku. Miarodajne dla określenia sytuacji finansowej są same dokumenty w postaci sprawozdań finansowych, a dzięki ich akceptacji przez organ nadrzędny dokumenty te mogą stanowić podstawę dla poczynienia ustaleń w niniejszej sprawie, oznacza to bowiem, że zostały one sporządzone rzetelnie i przedstawiają prawdziwy obraz stanu finansowego pozwanego (...).

Należy też wskazać, że w ocenie Sądu nie przemawia przeciwko uznaniu sytuacji finansowej pozwanego za złą okoliczność, iż w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego zawarta jest informacja, że nie ma bezpośrednich przesłanek do stwierdzenia, że kontynuacja działalności pozwanego w najbliższym roku obrotowym jest zagrożona (k. 210 akt sprawy). W ocenie Sądu oznacza to jedynie, że Instytut dalej może funkcjonować, ma bowiem możliwości finansowe, ale nie oznacza to, że sytuacja finansowa (...) była dobra. Instytut jest jednostką publiczną i ma możliwości uzyskania źródeł finansowania. Ponadto powódki zdają się mylić złą sytuację finansową pozwanego z całkowitą niemożnością prowadzenia przez niego dalszej działalności. Zła sytuacja finansowa nie stoi na przeszkodzie dalszemu funkcjonowaniu pozwanego, o ile podejmie on odpowiednie kroki w celu restrukturyzacji swoich finansów. Takie kroki pozwany podjął, w ramach jego działań doszło min. do zwolnienia powódek. Ograniczając wydatki na zatrudnienie pracowników pozwany zdołał uzyskać pewne oszczędności, które miały poprawić jego sytuację.

Sąd miał również na uwadze, że decyzja dotycząca zatwierdzenia rocznego sprawozdania za rok 2014 (k. 344) nie wykazuje dobrej sytuacji finansowej pozwanej na dzień wręczenia powódkom wypowiedzenia. Decyzja ta odnosi się do straty z roku 2014 pokrywanej w roku 2015, nie ma więc związku czasowego ze stanem finansów pozwanego w 2013 roku. Podobnie wykazywany przez powódki dowodami z k. 345 – 348 poprawiający się stan finansowy w roku 2014 nie może świadczyć o tym, że przyczyna w postaci złej sytuacji finansowej była nieprawdziwa we wrześniu 2013 roku, czyli wtedy, gdy powódkom wręczono wypowiedzenia. Istotnym dla Sądu jest bowiem stan majątkowy pozwanej spółki na rok 2013 i podejmowane przez nią działania restrukturyzacyjne, a nie poprawa tego stanu w kolejnym roku obrotowym, gdy powódki już nie pracowały.

W zakresie stanu finansowego pozwanego Sąd oparł się ostatecznie na dokumentach, które w rzetelny sposób przedstawiają całość sytuacji, a więc na rachunkach zysków i strat za poszczególne lata. Ostatecznie bowiem wskazane przez powódki kwoty otrzymane przez pozwanego, czy to w wyniku ugód zawartych z NFZ-em, czy też z innych źródeł były ujmowane w sprawozdaniach finansowych, bilansach i rachunkach zysków i strat. Z kolei owe rachunki zysków i strat wykazują ewidentnie dużą stratę za rok 2012 i nieznaczny tylko zysk za rok 2013, co potwierdza złą sytuację finansową pozwanej w 2013 roku.

Sąd uznał za wiarygodne w całości zeznania świadka A. J., świadek ten w sposób kompleksowy wyjaśnił wszelkie dokumenty dotyczące sytuacji finansowej pozwanego. Jego zeznania korespondują również z dokumentami, w szczególności z dotyczącymi rachunków zysków i strat, które potwierdzają złą sytuację finansową pozwanego (...). Zeznania świadka znajdują również potwierdzenie w dokumentach dotyczących zmian regulaminu wynagradzania w zakresie daty wypłaty wynagrodzenia (k. 462 – 464). Sąd miał również na uwadze, że z zeznań tego świadka wynika bardzo ważny wniosek, a mianowicie, że negocjacje z NFZ-em zwykle toczyły się do końca roku, stąd nie sposób było przewidzieć w toku roku obrotowego, jak się one zakończą i jaką kwotę uda się od NFZ odzyskać. Ma to istotne

znaczenie dla oceny działań pozwanego, który zwalniając powódki we wrześniu nie mógł mieć wiedzy, jak zakończą się negocjacje z NFZ-em dotyczące zwrotu pieniędzy na koniec roku. Świadek wyjaśnił, że bilans pozwanego za lata 2012 i 2013 wykazuje, że co prawda zwiększeniu uległy środki trwałe i aktywa obrotowe, ale jednocześnie z bilansów wynika, że finansowanie majątku pozwanego dokonało się poprzez wzrost zobowiązań, a więc w wyniku dalszego zadłużenia (...). Oznacza to więc, że w rzeczywistości sytuacja pozwanego nie poprawiła się i nie była dobra w chwili wręczania powódkom wypowiedzenia.

Sąd uznał za wiarygodne w całości również zeznania świadka T. M., Znajdują bowiem potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym uznanym za wiarygodny. Zeznania te są spójne i zgodne z zeznaniami świadka A. J.. T. M. wykazał też dlaczego staż pracy był tak ważnym kryterium doboru pracowników do zwolnienia dla pozwanego (...). Świadek ten przekonująco uzasadnił, że w pozwanym Instytucie w pierwszej kolejności szuka się oszczędności wśród personelu administracyjnego, najważniejszy bowiem jest personel medyczny (personel biały).

W związku z powyższym Sąd odmówił wiarygodności zeznaniom powódki A. B. w zakresie, w jakim twierdzi ona, że sytuacja finansowa w chwili wręczania jej wypowiedzenia była dobra. Sąd miał ponadto na uwadze, że powódka w swych zeznaniach wskazała, że jej zdaniem ta sytuacja była dobra. Jest to więc tylko ocena powódki, nieoparta faktycznymi dokumentami, te bowiem, jak wskazano wyżej przemawiają za uznaniem, że sytuacja finansowa pozwanego w 2013 roku była zła. Sąd miał na uwadze, że powódka wskazywała, że we wrześniu 2013 roku sytuacja finansowa pozwanego była dobra, ponieważ dysponował on na swym rachunku kwotą rzędu 7 mln złotych. Sąd jednak miał na uwadze, że z zeznań świadka A. J. wynika, że taka kwota wystarczyła pozwanemu na regulowanie jego zobowiązań zaledwie przez parę dni, zaś świadek B. G. zeznała, że jednak stan finansowy we wrześniu 2013 roku był zły i miesiąc ten w rachunku zysków i strat wykazał stratę. Z powyższego wynika więc, że zeznania powódki A. B., jako oparte jedynie na wycinku stanu faktycznego z danego konkretnego dnia, bez analizy możliwości płatniczych i finansowych pozwanego w całym miesiącu, czy jego sytuacji przez cały rok 2013, nie zasługują na wiarę. Analogicznie Sąd ocenił zeznania powódki D. M., która również wskazywała, że w jej ocenie sytuacja finansowa pozwanego była dobra. Nie są wiarygodne także twierdzenia D. M., jakoby po zwolnieniu obu powódek pozwany zatrudnił młodego aplikanta radcowskiego. Nie znajduje to potwierdzenia w pozostałym materiale dowodowym. Jedynym aplikantem pracującym po zwolnieniu powódek w Sekcji Prawnej był A. K., który był zatrudniony, jak jeszcze powódki pracowały. Nie są wiarygodne również zeznania powódki A. B. w zakresie, w jakim twierdzi ona, że z zeznań świadka T. M. wynika, że jest jeszcze jedno wolne stanowisko radcy prawnego w Sekcji Prawnej pozwanego. Należy zauważyć, że z zeznań tego świadka nie wynika taka okoliczność.

Sąd uznał za wiarygodne w całości również zeznania świadka B. G. i świadka Ł. J.. Zeznania tych świadków są spójne i zgodne z zeznaniami świadków A. J. i T. M.. Znajdują też potwierdzenie w pozostałym materiale uznanym przez Sąd za wiarygodny. W szczególności za istotne Sąd uznał zeznania świadka B. G. w zakresie, w jakim wskazuje ona, że wynik finansowy za poszczególne miesiące 2013 roku przed zapłatą przez NFZ za nadwykonania był ujemny, za wrzesień 2013 roku pozwany zanotował zaś ok. 6 mln złotych straty.

Odnośnie wskazywanego przez powódki braku zmniejszenia zatrudnienia w pozwanej spółce Sąd przeanalizował dokumenty złożone na k. 117 – 122 akt sprawy. Sąd miał na uwadze, że z dokumentów tych wynika zmniejszenie zatrudnienia wśród pracowników niemedycznych cywilnych z liczby 375,50 etatów - na dzień 31 grudnia 2012 roku do liczby 356,75 etatów - według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku. Doszło więc faktycznie do zwolnień i reorganizacji. Następnie zatrudnienie na przestrzeni jednego miesiąca (od 31 grudnia 2013 roku do 31 stycznia 2014 roku) wśród tej grupy pracowników wzrosło o dwa etaty do liczby 358,75 etatów. Sam ten fakt jednak nie może stanowić skutecznego zarzutu przeciwko zasadności wypowiedzenia i prawdziwości jego przyczyny. Sąd bowiem miał na uwadze, że po pierwsze z zestawień tych wynika, że doszło na przestrzeni roku 2013 do zmniejszenia zatrudnienia w pozwanym. Po drugie zaś zwiększenie zatrudnienia o dwa etaty w styczniu 2014 roku nie świadczy o nieprawdziwości przyczyny podanej w wypowiedzeniu wręczonym powódkom. Powódki bowiem nie wykazały, aby to zwiększenie o dwa etaty miało być związane z przejęciem ich zakresu obowiązków przez nowo zatrudnionych pracowników, czy też, aby te dwa nowe etaty miały znaleźć się w Sekcji Prawnej. Z planu zatrudnienia na 2014 rok wyraźnie wynika, że w Sekcji Prawnej miały być zatrudnione 4 osoby (4 etaty) zamiast 6 osób (etatów) w roku 2013. Tymczasem z zeznań świadka

T. M. wynika wyraźnie, że nie doszło do zatrudnienia w Sekcji Prawnej nowych osób, zaś obowiązki powódek zostały rozdzielone pomiędzy dotychczasowych pracowników. Reasumując więc dane z dokumentów z k. 117 – 122 akt sprawy nie przemawiają przeciwko ustaleniu, że doszło do zmniejszenia zatrudnienia w pozwanym w związku z jego złą sytuacją finansową, a ponadto nie przemawiają one przeciwko ustaleniu, że na miejsce powódek nie został zatrudniony żaden nowy pracownik. Powódki w toku postępowania powoływały się również na dane wynikające ze sprawozdań pozwanego. Chodziło tu o dane dotyczące zatrudnienia w poszczególnych latach (k. 208, 219 i 221 akt sprawy). Sąd jednak nie opierał się na tych danych, bowiem jak przekonująco wskazał świadek T. M., odzwierciedlają one przeciętne, średnie, zatrudnienie w danym roku, zawierając też etaty zlikwidowane w tym roku, a nie rzeczywiste zatrudnienie na dany dzień. Z kolei dokumenty z k. 120 -122 odzwierciedlają faktyczne zatrudnienie na dany dzień. Powyższe potwierdził również w swych zeznaniach świadek Ł. J..

Sąd miał na uwadze, że w toku postępowania powódki przedłożyły szereg dokumentów i orzeczeń sądowych, które miały potwierdzać, że dobrze wykonywały one swoją pracę, przyczyniając się do uzyskania przez pozwanego środków pieniężnych od innych podmiotów (k. 27 – 45, k. 48 – 52, k. 15 – 20 i 31 – 72 akt sprawy VI P 11/14). W ocenie Sądu dowody te jednak nie mogły w żaden sposób przemawiać za niezasadnością wypowiedzenia, bowiem do obowiązków powódek należało reprezentowanie pracodawcy w sporach sądowych, czy też zajmowanie się egzekucją należności na rzecz pracodawcy. Samo wykonywanie swych obowiązków przez powódki nie stanowi jeszcze przeszkody do wręczenia im wypowiedzenia umowy o pracę w sytuacji szukania oszczędności, tak jak to miało miejsce w pozwanej spółce. Jednocześnie przedstawione wyroki zasądzające, czy egzekwowane należności nie stanowią dowodu na dobrą sytuację finansową pozwanego, bowiem Sąd miał na uwadze, że decydujące są tutaj dokumenty w postaci bilansów za poszczególne lata obrotowe oraz rachunki zysków i strat. Ponadto Sąd zauważył, że przyczyną wręczenia powódkom wypowiedzeń umów o pracę nie były zarzuty co do wykonywania przez nie ich obowiązków służbowych, ale likwidacja stanowiska pracy. Kryterium doboru do zwolnienia był zaś staż zatrudnienia, a nie ilość wygranych spraw, czy wartość dochodzonych w imieniu pozwanego roszczeń.

W toku postępowania Sąd oddalił wniosek powódek o złożenie ponownie oryginału dokumentu stanowiącego załącznik do pisma z dnia 9 stycznia 2017 roku (k. 582 – 583 akt sprawy), gdyż wniosek ten był spóźniony. Sąd miał na uwadze, że powódki złożyły ten wniosek na rozprawie w dniu 26 września 2017 roku, powinny zaś złożyć go od razu po zapoznaniu się z pismem z dnia 9 stycznia 2017 roku i dołączonymi do niego załącznikami. Należy tu dodać, że pismo to zostało przedstawione powódkom na rozprawie w dniu 19 stycznia 2017 roku. Nie jest zasadne powoływanie się też na art. 129 § 1 KPC, gdyż mówi on o obowiązku złożenia oryginału pisma jeszcze przed rozprawą, powódki zaś nie wniosły przed rozprawą o dołączenie oryginału tego pisma, konstruując taki wniosek dopiero na rozprawie w dniu 26 września 2017 roku. Stąd też Sąd oddalił wniosek powódek jako spóźniony, na podstawie art. 217 § 2 KPC.

Sąd zważył, co następuje:

Przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie były roszczenia dwóch powódek o przywrócenie ich do pracy w pozwanym oraz zasądzenie na ich rzecz wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy w związku z nieuzasadnionym wypowiedzeniem umowy o pracę. Ponadto powódka D. M. wniosła również o zasądzenie na jej rzecz od pozwanej odpowiedniej kwoty tytułem wynagrodzenia premiewego.

W pierwszej kolejności Sąd zajął się rozważeniem zasadności roszczeń obu powódek o przywrócenie ich do pracy i zasądzenie wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy. Powódkom zostały wręczone wypowiedzenia umów o pracę. Powódki argumentowały, że wypowiedzenia te są nieuzasadnione. Podstawą materialnoprawną dla roszczeń powódek jest więc regulacja z art. 45 § 1 KP, zgodnie z którą w razie ustalenia, że wypowiedzenie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony jest nieuzasadnione lub narusza przepisy o wypowiedzaniu umów o pracę, sąd pracy - stosownie do żądania pracownika - orzeka o bezskuteczności wypowiedzenia, a jeżeli umowa uległa już rozwiązaniu - o przywróceniu pracownika do pracy na poprzednich warunkach albo o odszkodowaniu. Ponadto zgodnie z art. 47 KP pracownikowi, który podjął pracę w wyniku przywrócenia do pracy, przysługuje wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy, nie więcej jednak niż za 2 miesiące, a gdy okres wypowiedzenia wynosił 3 miesiące – nie więcej niż za jeden miesiąc.

Jak wynika z ustaleń faktycznych w obu wręczonych powódkom wypowiedzeniach podano taką samą ich przyczynę – likwidację stanowiska pracy powódek, która jest spowodowana trudną sytuacją finansową pozwanego i restrukturyzacją zatrudnienia do potrzeb pozwanego. Powódki w toku postępowania argumentowały, że w rzeczywistości pozwany nie był w trudnej sytuacji finansowej, gdyż miał duże spłaty od NFZ z tytułu kontraktów oraz dysponował na swym koncie dużymi środkami pieniężnymi. Sąd ustalił jednak, że faktycznie w chwili wręczenia powódkom wypowiedzeń pozwany Instytut znajdował się w złej sytuacji finansowej. Sąd miał na uwadze, że z dokumentów sprawozdań finansowych, w szczególności rachunków zysków i strat za rok 2012 i za rok 2013, wynika, że istniała konieczność znalezienia przez Instytut oszczędności. Sąd miał przede wszystkim na uwadze, że badaniu podlega sytuacja finansowa i strategia pozwanego przyjmowana na wrzesień 2013 roku, a więc w chwili wręczenia powódkom wypowiedzeń. Tym samym nie jest dla Sądu istotnym ustalanie sytuacji finansowej pozwanego (...) w 2014 roku. Istotne jest ustalenie wiedzy, jaką co do tej sytuacji finansowej miał pozwany na wrzesień 2013 roku i co mógł prognozować, a także, czy faktycznie istniała konieczność podejmowania wówczas działań mających ograniczyć koszty ponoszone przez Instytut. W toku postępowania Sąd ustalił, że w roku 2012 Instytut zanotował bardzo dużą stratę netto w kwocie 21.968.218,93 zł. Taka strata za rok 2012 musiała implikować po stronie racjonalnie zarządzanego podmiotu konieczność szukania oszczędności, aby móc poprawić swój wynik finansowy w roku 2013. Tak duża strata niewątpliwie świadczy również, że pozwany Instytut był w roku 2013 w złej sytuacji finansowej, bowiem z poprzedniego roku ciążyła na nim potężna strata. Jednocześnie pozwany wykazał, że podejmował próby ograniczenia kosztów związanych z zatrudnieniem – chodziło o przesunięcie daty wypłaty wynagrodzenia pracownikom (...), co pozwoliło na oszczędność jednomiesięcznego wynagrodzenia pod względem rachunkowym – w roku 2013 dzięki temu wypłacono łącznie 11 wynagrodzeń, bowiem wynagrodzenie za grudzień 2013 roku było już wypłacane w roku 2014. Pozwany zdołał też wynegocjować ze swymi pracownikami korzystniejsze dla niego warunki dotyczące wypłacania wynagrodzenia, które zaczęły obowiązywać od 1 stycznia 2014 roku. Jednocześnie pozwany wykazał też, że na dzień 30 września 2013 roku miał zanotowaną stratę netto w wysokości 5.798.745,33 zł. Oznacza to więc, że sytuacja finansowa (...) na moment podejmowania decyzji o wręczeniu powódkom wypowiedzenia była zła. Warto bowiem podkreślić, że istotna dla Sądu jest sytuacja finansowa pozwanego istniejąca na moment wręczenia powódkom wypowiedzeń. Tym samym zasadne jest szukanie przez pracodawcę oszczędności poprzez redukcję zatrudnienia. Nie można zapominać również i o fakcie, że pozwany jest instytutem medycznym i prowadzi szpital, dlatego też przede wszystkim musi on dbać o zatrudnienie osób będących naukowcami, a także personelu lekarsko – pielęgniarskiego. Niewątpliwie w takiej jednostce dział prawny jest tym, w którym najprędzej można szukać oszczędności. Znajduje to potwierdzenie w zeznaniach świadka T. M., który wskazał, że Instytut szuka oszczędności w jednym dziale, aby móc zatrudnić osoby w innym dziale, a jeżeli pozwany ma wybór to musi zabezpieczać tzw. personel biały, oszczędności zaś są szukane po stronie administracyjnej. O racjonalnym charakterze tych oszczędności oraz o jej konieczności świadczy też fakt, że po zwolnieniu powódek w następnych latach nie zostali zatrudnieni do Sekcji Prawnej nowi pracownicy. Ponadto z dokumentów przedłożonych przez pozwanego wynika, że systematycznie dochodziło w pozwanym Instytucie do zmniejszenia ilości osób zatrudnionych w ramach personelu administracyjnego. Powyższe świadczy o tym, że sytuacja finansowa pozwanego była zła.

Sąd ustalił, że doszło do dostosowania poziomu zatrudnienia w Sekcji Prawnej do potrzeb (...). Jak wyżej wskazano w przypadku szukania oszczędności pozwany musiał w pierwszej kolejności sięgać do działów innych niż te bezpośrednio związane z wykonywaniem działalności leczniczej. Stąd też szukał najpierw oszczędności w działach takich jak dział prawny, które nie zajmują się działaniami w zakresie leczenia, a jedynie obsługą prawną pozwanego. Jednocześnie z ustalonego stanu faktycznego wynika, że po zwolnieniu dwóch powódek pozwany miał zachowaną w dalszym ciągu obsługę prawną, nie zatrudniając nowej osoby do Sekcji Prawnej. Pozwala to na stwierdzenie, że faktycznie poziom zatrudnienia, po zwolnieniu dwóch powódek, został dostosowany do sytuacji pozwanego i jego potrzeb. Okazało się bowiem, że zmniejszona obsada Sekcji Prawnej jest w stanie poradzić sobie ze stawianymi przed nią zadaniami. Jednocześnie zwolnienie dwóch pracowników pozwoliło na dokonanie oszczędności, co również należy rozumieć, jako dostosowanie poziomu zatrudnienia do potrzeb pozwanego. W zakresie jego potrzeb znajdowała się bowiem również potrzeba ograniczenia kosztów działalności.

Wobec powyższego Sąd uznał, że zasadne były przyczyny leżące u podstaw podjęcia decyzji o likwidacji dwóch stanowisk pracy, zajmowanych przez powódki. Ponadto Sąd ustalił również, że na miejsce powódek nie została zatrudniona żadna nowa osoba do Sekcji Prawnej, co świadczy o tym, iż przyczyna w postaci likwidacji stanowisk ich pracy jest prawdziwa. Sąd zauważył, że jeden z pracowników tej sekcji, który był w momencie zwalania powódek aplikantem, został później radcą prawnym i awansował w ramach tej Sekcji na stanowisko radcy prawnego, jednak nie jest to równoznaczne z zatrudnieniem nowej osoby. Pracownik ten bowiem był już wcześniej zatrudniony w ramach tej samej Sekcji Prawnej, a jego awans wiązał się ze zdobyciem uprawnień zawodowych. Nie przemawia to jednak przeciwko prawdziwości przyczyny w postaci likwidacji stanowiska pracy, bowiem Sąd miał na uwadze, że po awansowaniu tego pracownika na jego miejsce nie przyjęto żadnego nowego pracownika na stanowisku aplikanta radcowskiego. Poziom zatrudnienia w Sekcji Prawnej po zwolnieniu powódek został więc utrzymany. Nie stworzono nowego stanowiska w ramach tej Sekcji, stąd więc należy uznać, że przyczyna w postaci likwidacji stanowisk pracy obu powódek jest prawdziwa. Sąd miał też na uwadze, że A. K. nie został awansowany na stanowisko radcy prawnego tuż po zwolnieniu powódek, ale dopiero po ponad roku od zwolnienia powódek, co również przeczy argumentacji, jakoby powódki miały zostać zwolnione po to, aby móc utworzyć etat radcy prawnego dla A. K..

Odnośnie analizy kryteriów wskazanych w wypowiedzeniach należy zwrócić uwagę, że zgodnie z linią orzecniczą w sytuacji, gdy rozwiązanie umowy o pracę dotyczy pracownika wybranego przez pracodawcę z większej liczby pracowników zatrudnionych na takich samych stanowiskach pracy, przyczyną tego wypowiedzenia są nie tylko zmiany organizacyjne, czy redukcja zatrudnienia, ale także określona kryteriami doboru sytuacja danego pracownika. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 25 stycznia 2013 roku, sygn. akt I PK 172/12: „Pracodawca, który przy dokonywaniu redukcji zatrudnienia z przyczyn organizacyjnych stosuje określone zasady (kryteria) doboru pracowników do zwolnienia z pracy, powinien wskazując przyczynę wypowiedzenia, nawiązać do zastosowanego kryterium doboru pracownika do zwolnienia z pracy”.

We wręczonych powódkom wypowiedzeniach pracodawca wskazał, iż kryterium, jakie zadecydowało o ich wyborze do zwolnienia był staż pracy. Sąd zwraca uwagę, że pozwany wybierał do zwolnienia pracowników zatrudnionych na stanowiskach radców prawnych. Stąd też kryterium stażu pracy może być oceniane tylko w stosunku do pracowników zatrudnionych w chwili wręczania powódkom wypowiedzeń na stanowiskach radców prawnych. Z tych względów niezasadna była argumentacja powódek, które chciały wykazać, że powinna być przeprowadzona ocena pod kątem innych kryteriów niż staż pracy, i która obejmowałaby oprócz radców prawnych także innych pracowników Sekcji Prawnej. Sąd miał na uwadze, że pozwany chciał zwolnić dwóch radców prawnych, stąd też ocena pod względem podanego w wypowiedzeniu kryterium nie powinna dotyczyć wszystkich pracowników Sekcji Prawnej. Powinna ograniczać się jedynie do pracowników zatrudnionych na stanowiskach radców prawnych (taki sam wniosek płynie z analizy orzecznictwa SN – por. przywołany przez pozwanego wyrok SN z dnia 6 listopada 2001 roku, sygn. akt I PKN 675/00). Po porównaniu stażu pracy obu powódek oraz pozostałych dwóch pracowników zatrudnionych na stanowiskach radców prawnych (K. S. oraz J. S.) Sąd ustalił, że powódki miały najkrótszy staż pracy. Jednocześnie kryterium w postaci stażu pracy jest kryterium obiektywnym, a także sprawiedliwym, pozwany zasadnie powołał się na to kryterium dobierając pracowników do zwolnienia. Należy zwrócić uwagę, że staż pracy w Sekcji Prawnej takiego podmiotu, jak pozwany jest niezwykle istotny ze względu na doświadczenie prawnicze w obszarze związanym z regulacjami dotyczącymi prowadzenia działalności leczniczej, czy też w zakresie prowadzenia spraw dotyczących szkód medycznych. Niewątpliwie specyfika prawnej obsługi podmiotu, jakim jest Wojskowy Instytut Medyczny wskazuje na niezwykle istotną rolę doświadczenia w jego obsłudze, które jest zdobywane w toku pracy w pozwanym. Z tych względów kryterium stażu pracy jest ważne dla pozwanego. Sąd uznał więc, że kryterium to jest wystarczające oraz, jak wskazano wyżej, sprawiedliwe i obiektywne.

Reasumując powyższe należy uznać, że przyczyna wskazana w wypowiedzeniach wręczonych powódkom jest prawdziwa, może ona też uzasadniać rozwiązanie z nimi umów o pracę w tym trybie. Również zasadne są kryteria doboru powódek do zwolnienia. Tym samym nie jest spełniona w niniejszej sprawie w przypadku obu powódek przesłanka z art. 45 § 1 KP, co oznacza, że zarówno roszczenie powódki D. M., jak i roszczenie powódki A. B. o przywrócenie ich do pracy i zasądzenie wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy podlegają oddaleniu.

W tym miejscu Sąd przeszedł do analizy roszczenia powódki D. M. o zasądzenie na jej rzecz kwoty 3.600,00 zł tytułem zapłaty wynagrodzenia za III i IV kwartał 2013 roku na podstawie umowy o dodatkowe zadanie premiowe nr (...). Z ustaleń Sądu wynika, że powódka w ramach stosunku pracy zawarła umowę o wykonanie dodatkowego zadania premiowego nr 111/13. Z umowy tej wynikało wynagrodzenie w kwocie 1.800,00 zł za kwartał. Sąd jednak zwrócił uwagę, że zgodnie z treścią tej umowy wypłata tego wynagrodzenia następowała dopiero po uprzednim uzyskaniu potwierdzenia wykonania danego zadania przez Przewodniczącego zespołu do zarządzania projektem oraz Kierownika K. Organizacyjnej. W toku postępowania powódka nie zdołała udowodnić, że taka akceptacja została sporządzona. W tej sytuacji brak jest przesłanki, od zaistnienia której umowa uzależnia wypłacenie wynagrodzenia. Powódka argumentowała, że w sierpniu 2013 roku wykonała opiniowanie jednej umowy w ramach tego zadania, brak jest jednak wskazanej akceptacji przez jej przełożonych co do terminowego wykonania zadania. Odnośnie IV kwartał 2013 roku powódka w ogóle nie wskazuje na wykonanie jakichkolwiek zadań. Niezasadna jest też argumentacja powódki oparta na tym, iż pracodawca zwolnił ją w okresie wypowiedzenia z obowiązku wykonywania pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia. Prawo do wynagrodzenia obejmuje bowiem w tym przypadku jedynie wynagrodzenie zasadnicze, a nie wynagrodzenie premiowe, wynikające z umowy nr (...). Umowa ta bowiem w sposób autonomiczny reguluje warunki wypłacenia części wynagrodzenia premiowego. Przy braku spełnienia tych warunków nie sposób mówić o zasadności roszczenia o jego wypłatę. Wobec powyższego w niniejszej sprawie powódka nie zdołała wykazać, że doszło do wymaganej umową akceptacji terminowego wykonania zadania, wobec czego jej powództwo w tym zakresie również podlegało oddaleniu.

Sąd miał na uwadze, że powódka wnosila w toku postępowania o zasądzenie na jej rzecz od pozwanej kwoty 2.700,00 zł tytułem zapłaty dodatkowego wynagrodzenia za zastępstwo procesowe w sprawie (...). Następnie powódka cofnęła powództwo w zakresie tego roszczenia wraz ze zrzeczeniem się roszczenia w piśmie procesowym z k. 333 akt sprawy. W tej sytuacji Sąd uznał na podstawie art. 203 § 1 KPC, że powódka skutecznie cofnęła pozew w zakresie owego roszczenia i na podstawie art. 355 § 1 KPC umorzył postępowanie w tej części.

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

W kwestii kosztów postępowania Sąd orzekł na podst. art. 98 KPC oraz regulacji rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity – Dz. U. z 2013 roku, poz. 461, ze zm.), w jego brzmieniu obowiązującym w chwili wniesienia pozwu. Na podstawie § 12 ust.1 pkt 1 powyższego rozporządzenia Sąd zasądził od powódki A. B. na rzecz pozwanego kwotę 60,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

W przypadku powódki D. M. Sąd miał na uwadze, że wnosila ona oprócz roszczenia przywrócenie do pracy (stawka zastępstwa procesowego 60,00 zł zgodnie z podanym wyżej § 12 ust.1 pkt 1 rozporządzenia), także o zasądzenie na jej rzecz kwoty 3.600,00 zł tytułem zapłaty dodatkowego wynagrodzenia. Powódka D. M. przegrała również w zakresie tego roszczenia o dodatkowe wynagrodzenie, wobec czego należy zasądzić od niej na rzecz pozwanego kwotę 450,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego, obliczanych na podstawie § 12 ust.1 pkt 2 wskazanego wyżej rozporządzenia. Podsumowując więc Sąd zasądził od powódki D. M. na rzecz pozwanego łącznie 510,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd miał na uwadze, że powódka D. M. wnosila o zasądzenie na jej rzecz wynagrodzenia za zastępstwo procesowe w sprawie, w której reprezentowała ona pozwanego w wysokości 2.700,00 zł. W toku postępowania powódka cofnęła powództwo w zakresie tego roszczenia, co wynikało z zapłaty przez pozwanego na jej rzecz kwoty będącej przedmiotem roszczenia (k. 292 – 293 akt sprawy). Brak wcześniejszej wypłaty kwoty na rzecz powódki nie wynikał jednak ze złej woli pozwanego, ale z treści sformułowania wyroku, który zasądzał zwrot kosztów zastępstwa procesowego na rzecz strony, a nie na rzecz pełnomocnika. Powódka nie wyjaśniła znaczenia takiego sformułowania w swoim wniosku skierowanym do pozwanego. Stąd też Sąd uznał, że jako przegrywającą w zakresie tego roszczenia należy uznać powódkę. Sąd mając na uwadze słuszność roszczenia powódki - bowiem wynagrodzenie to należało się jej - na

podstawie art. 102 KPC odstąpił od obciążania powódki kosztami zastępstwa procesowego w tym zakresie, orzekając jak w pkt VI wyroku.